

APSTIPRINU
Mehānikas un dizaina institūta direktore
.....*Natalja Vronska*..... Natalja Vronska
2024. gada 17. janvārī.

DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKCIJA DARBAM MEHĀNIKAS UN DIZAINA INSTITŪTA LABORATORIJĀS (Hidraulikas laboratorijā, Datorizētās mērīšanas laboratorijā, Mehatronikas laboratorijā)

Darba drošības prasības pirms darba sākuma

1. Laboratorijā paredzēto eksperimentālo paraugu nostiprināšanu, dažādu ierīču darbināšanu, novērojumu veikšanu utt. drīkst uzsākt tikai pēc rūpīgas sagatavošanās un iepazīšanās ar uzdevuma aprakstu, drošības tehnikas noteikumiem laboratorijā, ierīcēm un instrumentiem.
2. Jāpārbauda darba vietas, darba aprīkojuma, instrumentu un palīgierīču atbilstība darba drošības prasībām.
3. Pirms sākt strādāt ar elektroiekārtām, pārliecināties, vai elektroiekārtas saņemējums, kontaktligzdas, kontaktdakšas un aparāti ir darba kārtībā.
4. Aizliegts lietot bojātus darbarīkus un instrumentus.
5. Gadījumi, kad nedrīkst uzsākt darbu:
 - ja darba vieta nav pietiekoši un pareizi apgaismota;
 - ja konstatēti elektroierīču un elektroinstrumentu izolācijas bojājumi;
 - ja slikta pašsajūta;
 - ja darba zona nav kārtībā (izplūdis ūdens vai citas vielas u.c.).
6. Par visiem konstatētajiem trūkumiem vai darba drošības noteikumu pārkāpumiem nekavējoties ziņot pasniedzējam.

Darba drošības prasības darba laikā

1. Elektroiekārtu ekspluatācijā aizliegts:
 - izmantot vadus ar bojātu izolāciju;
 - izmantot nestandarta elektriskās ierīces;
 - atstāt zem sprieguma elektriskos vadus ar neizolētiem galiem;
 - izmantot bojātas rozetes.
2. Darbā ar iekārtām un instrumentiem izpildīt tikai pasniedzēja atļautās darbības. Bez pasniedzēja atļaujas nedrīkst ieslēgt aparātus un ierīces.
3. Izpildot darbus, nedrīkst rīkiem un aparātiem noņemt drošības aizsarg-apvalkus vai citas detaļas.
4. Strādājot pie elektriskās piedziņas iekārtām, nepieciešams īpaši ievērot:
 - neieslēgt strāvu, pirms nav pārbaudīts, vai iekārta ir darba kārtībā,
 - jāraugās, lai iekārtu (mašīnu) kustošām daļām nepieskartos apģērbs,
 - neatstāt ieslēgtas iekārtas bez uzraudzības.
5. Aizliegts pašiem remontēt jebkādas elektriskās iekārtas, ierīces, tehniku.

6. Aizliegts ar mitrām rokām pieskarties elektroietaišu slēdžiem, kontaktiem un citām strāvu vadošām daļām.
7. Aizliegts savērpt, mehāniski saspīest vai kā citādi bojāt vadus un kabeļus, lietot vadus ar saplaisājušu vai sakaltušu izolāciju.
8. Labot iekārtas vai elektriskā tīkla bojājumus, kā arī izdarīt tehnisko apkopi drīkst tikai persona ar speciālu atļauju.
9. Laboratorijas darbu laikā drīkst lietot tikai tās iekārtas un instrumentus, kuri nepieciešami laboratorijas darbu veikšanai.

Darba drošības prasības darbu beidzot

1. Izslēgt elektroinstrumentus un ierīces, sakārtot darba vietu, darba instrumentus nolikt tiem paredzētās vietās
2. Sakārto un nolikt paredzētajā vietā individuālos aizsardzības līdzekļus.
3. Aizvērt logus, izslēgt apgaismojumu un aizgriezt ūdens krānus.
4. Par darba gaitā konstatētajiem bojājumiem vai trūkumiem, neatbilstošām darbībām ziņot pasniedzējam.

Darba aizsardzības prasības ārkārtējās situācijās

1. Ugunsgrēka gadījumā:
 - nekavējoties ziņot pasniedzējam vai ugunsdzēsības dienestam pa tālr. **112**, norādot adresi un vietu, savu vārdu, uzvārdu un tālruņa numuru;
 - ja ir iespējams, dzēst ugunsgrēku, sākt ugunsgrēka likvidēšanu ar pieejamajiem ugunsdzēsības līdzekļiem.
 - bez panikas pasniedzēja vadībā evakuēties no apdraudētajām telpā pa evakuācijas ceļiem uz drošas pulcēšanās punktu.
2. Ja rodas bīstama situācija, kas var izraisīt nelaimes gadījumu, darbs nekavējoties jāpārtrauc un jābrīdina citi tuvumā strādājošie.
3. Traumas vai nelaimes gadījumā cietušajam nekavējoties jāsniedz pirmā palīdzība un/vai jāizsauc ātrā medicīniskā palīdzība, uzrādot nelaimes gadījuma precīzu adresi, cietušā vārdu, uzvārdu, vecumu un savu vārdu, uzvārdu.
4. Ja darba laikā noticis nelaimes gadījums, nekavējoties:
 - novērtēt situāciju un, ievērojot personīgo drošību, pārtraukt apdraudējuma iedarbību;
 - elektrotraumu gadījumā cietušo vispirms atbrīvot no strāvas iedarbības (atslēdzot strāvu, pielietojot strāvu nevadošus materiālus);
 - sniegt cietušajam pirmo palīdzību;
 - ja nepieciešams, izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību (tālr. 113);
 - nelaimes gadījuma lieciniekiem, nekavējoties par notikušo ziņot pasniedzējam vai institūta direktoram (viņa pilnvarotajai personai).

Sagatavoja: V.Slava 28325688

